

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP <i>Aqualysis: Jaarstukken 2023, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028</i>		Reg. Nr.	Z/24/061794-258968
		Portefeuillehouder	H.J. Pereboom
Datum DB - vergadering	21 mei 2024	Datum AB - vergadering	16 juli 2024

VOORSTEL

Het AB besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen op de, ontwerp programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 van Aqualysis (bijlage 1a, en 1b);
2. Kennis te nemen van de jaarstukken Aqualysis over het jaar 2023 (bijlage 2a en 2b).

SAMENVATTING

Het bestuur van Aqualysis legt met voorliggende stukken de ontwerp-programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026 – 2028 aan u voor.

Aqualysis is het gemeenschappelijke waterschapslaboratorium voor de waterschappen in Rijn-Oost sinds 1 januari 2014. De deelnemers zijn de waterschappen Vechtstromen, Rijn en IJssel, Vallei en Veluwe, Zuiderzeeland en WDODelta.

De wetgeving vereist dat een begroting of begrotingswijziging van een gemeenschappelijke regeling wordt voorgelegd aan de algemeen besturen van de deelnemers.

Aqualysis heeft het boekjaar 2023 afgesloten met een voordelig resultaat van € 594.378 (dit is 7% afwijking van de totale begroting Aqualysis). Dit resultaat zal worden verrekend met de deelnemende waterschappen op basis van de afgenomen diensten. Het waterschap Drents Overijsselse Delta heeft € 132.421 lagere kosten dan begroot voor 2023 (exclusief Covid bemonsteringsprogramma). In de jaarrekening 2023 van WDODelta is rekening gehouden met de lagere kosten.

Aqualysis zorgt voor het meten van de waterkwaliteit binnen WDODelta en is een laboratorium dat voor de noodzakelijke activiteiten geaccrediteerd is met een goede kwaliteit, afgestemd op de vraag van de waterschappen, waarvan de bedrijfscontinuïteit en klantgerichtheid is geborgd en beschikbaar is bij calamiteiten.

De implementatie van de strategische herijking, de wettelijke opgaven, de verouderde ICT omgeving en ICT beveiliging, de CAO en de inflatie leiden komende jaren tot een hoger kostenniveau hetgeen is verwoord in bijgaande stukken van Aqualysis. De kostenontwikkeling is hoger dan de raming in de meerjarenbegroting 2024-2026 van WDODelta.

Op 25 april 2024 is de ontwerp-programmabegroting 2025 voorlopig vastgesteld door het Bestuur van Aqualysis. Deze ontwerp-begroting is aan de deelnemende waterschappen aangeboden en wordt conform regelement door hen ter inzage gelegd (zie aanbiedingsbrief Aqualysis bijlage 1a).

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het bereiken van de doelstellingen van WDODelta wordt deels inzichtelijk gemaakt door meten en monitoren van deze doelstellingen in de Doelenboom D1, D2 en D3. Aqualysis vervult voor het waterschap een deel van deze activiteiten en is daarmee nauw verbonden aan de kerntaak van het waterschap en daarom van cruciaal belang voor het waterschap. Om de activiteiten zoals laboratoriumwerkzaamheden en bemonstering efficiënt uit te voeren, werkt WDODelta samen met

andere overheden in Aqualysis. Het bestuur van dit samenwerkingsverband kan pas een begroting vaststellen nadat de besturen van de deelnemers (algemeen besturen van de 5 waterschappen) gelegenheid hebben gehad hun zienswijze kenbaar te maken. Voorgesteld wordt de besluitvorming om geen zienswijze in te dienen ambtelijk terug te koppelen aan Aqualysis.

KADER

Aqualysis is een samenwerkingsverband met als juridische vorm een gemeenschappelijke regeling. De wettelijke basis hiervoor is vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Voor elk samenwerkingsverband dat in het leven wordt geroepen, heeft u een aparte regeling afgesloten met de overige deelnemers. De regelingen waarin WDODelta deelneemt treft u aan op IBABS onder Overzichten/beleids- en bestuursinformatie/gemeenschappelijke regelingen.

Een gemeenschappelijke regeling heeft een eigen bestuur, bestaande uit vertegenwoordigers van de deelnemende overheden. Dhr. Pereboom is lid namens WDODelta. Dat bestuur stelt jaarlijks een begroting vast. De inkomsten van de gemeenschappelijke regeling (het samenwerkingsverband) bestaan hoofdzakelijk uit bijdragen van de deelnemers. Om de algemene besturen van de deelnemende waterschappen invloed uit te kunnen laten oefenen op de begroting van de gemeenschappelijke regeling, schrijft de wet voor dat de besturen van de deelnemers een zienswijze kunnen indienen op de Ontwerp Programmabegroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling stelt de begroting vast, met inachtneming van de ingediende reacties/zienswijzen.

Aqualysis verzorgt de metingen voor de waterkwaliteit voor WDODelta en is een betrouwbaar laboratorium welke goede kwaliteit levert, afgestemd op de vraag van de waterschappen, geaccrediteerd voor de noodzakelijke activiteiten, de bedrijfscontinuïteit en klantgerichtheid is geborgd en beschikbaar bij calamiteiten.

Het voldoen aan wet- en regelgeving, het actualiseren van ICT, ICT beveiliging, de CAO en de inflatie zorgen voor een hoger kostenniveau. De kosten van deze ontwikkelingen nemen toe in komende jaren. De algemeen besturen van de deelnemende waterschappen worden de mogelijkheid geboden een zienswijze in te dienen op voorliggende concept programmabegroting 2025. Hoewel de kosten hoger worden zijn ze verklaarbaar, onderbouwd, en uitlegbaar. We adviseren u hiermee akkoord te gaan en geen zienswijze in te dienen.

Daarnaast ontvangt u jaarlijks ter kennisname de jaarstukken van de gemeenschappelijk regeling met Aqualysis.

ARGUMENTEN

Bijgaand treft u de ontwerp programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 aan.

Ontwerp Programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

Aqualysis wordt geconfronteerd met de financiële gevolgen van autonome ontwikkelingen zoals stijgende uitgaven voor energie, de cao's uit de jaren 2023 en 2024, compliance-verplichtingen en verhoogde inflatiecijfers.

De vervanging van het Laboratorium informatie Management Systeem (LIMS) zorgt voor extra kapitaallasten komende jaren. Dit systeem wordt na twintig jaren in de jaren 2024/2025 vervangen. Verder zal Aqualysis zich verder door ontwikkelen om de gewenste wendbare organisatie te vormen.

Aqualysis heeft bewuste keuzes gemaakt op wat nu echt nodig is en wat in de toekomst benodigd is. In de jaren 2024 en met name 2025 is het van belang te voorkomen dat het gemis van en de benodigde samenhang van inzet van de kennisdomeinen HRM, Financiën (inclusief inkoop) en IT-beheer een barrière gaan vormen om de nieuwe strategische /operationele doelen te kunnen realiseren. Daarnaast vereist nieuwe regelgeving (onder meer de gevolgtrekking uit wijzingen Wet op Gemeenschappelijke regeling, Wet Open Overheid, Archiefwet et cetera) een aanpassing van de organisatie. Het Aqualysis-bestuur verwacht dat met deze fundering de uitvoeringsorganisatie zich wendbaar kan ontwikkelen.

De kosten stijging voor WDODelta in de begroting 2025 van Aqualysis t.o.v. het jaar 2025 in de begroting 2024 worden geraamd op € 225.364 en kennen een structureel effect. Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten maar ook door verwachte extra afname in ILOW punten dicrca € 190.000.

FINANCIËN

Ontwerp Programmabegroting 2025 en Meerjarenraming 2024-2028 Aqualysis.

Het aandeel van WDODelta in de uitgaven verhoudt zich als volgt met de nettobedragen die in onze meerjarenraming 2024-2026 zijn opgenomen.

De kosten voor de rioolwaterbemonstering t.b.v. Covid-19 voor RIVM door Aqualysis en de even zo grote opbrengst van het ministerie van VWS voor de Covid-19 bemonstering zijn in onderstaande tabel niet opgenomen. Deze bemonsteringsactiviteit wordt in opdracht van het ministerie van VWS verricht en ook hen vergoed.

	Programmabegroting (excl. Covid-19 bemonstering) Aqualysis 2025-2028*	Meerjarenraming bijdrage ILOW punten WDODelta*2024-2026
2025	€ 3.077	€ 2.812
2026	€ 3.207	€ 3.053
2027	€ 3.431	€ 3.165
2028	€ 3.508	nvt

***€ 1.000**

De kosten voor WDO stigen in de periode 2025 t/m 2028 met gemiddeld 4,7%/€ 144.000 per jaar (zonder rekening te houden met de rioolwater bemonstering voor Covid 19 voor het RIVM welke worden doorberekend aan ministerie van VWS.). In de Meerjarenraming 2024-2026 Aqualysis was sprake van een stijging van € 187.000 per jaar. Voorgesteld wordt de ontwerp programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026 - 2028 Aqualysis te verwerken in de meerjarenbegroting 2025 – 2029 van WDODelta.

De meetvraag van WDODelta blijft in de komende jaren rond de 1.091.500 en 1.116.500 Ilowpunten. Dit is mede afhankelijk van de gebieden waar in het betreffende jaar monitoring plaats vindt.

Toelichting definitie ILOW-punt

De ILOW-punt systematiek is in het leven geroepen door ILOW (Integraal Laboratorium Overleg Waterkwaliteitsbeheerders) medio jaren negentig vorige eeuw en dient als rekeneenheid om de werkbelasting van een laboratorium te kunnen weergeven. Elke analyse en/of activiteit die op het laboratorium wordt uitgevoerd, is gekoppeld aan een aantal ILOW-punten. Aan een eenvoudige analyse wordt 2 punten toegekend terwijl een uitgebreide analyse voor b.v. 150 punten staat.

Jaarstukken 2023

De jaarrekening van Aqualysis sluit op een resultaat van € 594.378 positief. Als gevolg hiervan ontvangt WDODelta een teruggave van € 132.421. De afgenomen ILOW-punten in 2023 waren 116.000 hoger dan de begrote ILOW-punten. In de jaarrekening 2023 van WDODelta is rekening gehouden met de lagere kosten en terugbetaling.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

n.v.t.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Geen

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Ook de algemeen besturen van de overige 4 waterschappen in de regeling hebben de gelegenheid een reactie/ zienswijze in te dienen.

COMMUNICATIE

Bekendmaking: WDO Delta heeft de ontwerp programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 van 10 juni tot en met 24 juni 2024 ter inzage gelegd. Er zijn geen zienswijzen ontvangen.

VERVOLG / UITVOERING

Het bestuur van Aqualysis zal op 7 september 2024 een besluit nemen over de begroting, met inachtneming van de zienswijzen van de deelnemers.

BIJLAGEN

- 1a Aanbiedingsbrief bij de ontwerp programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026 - 2028 Aqualysis
- 1b Ontwerp programmabegroting 2025 en de Meerjarenraming 2026-2028 Aqualysis
- 2a Aanbiedingsbrief Jaarstukken Aqualysis 2023
- 2b Jaarstukken Aqualysis 2023 (inclusief controleverklaring accountant jaarstukken 2023)

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris-directeur,
E.M. van Grol

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman